

- ♦ Wszystko o Teatrze Cieszyńskim
- ♦ Rozmowa z Janem Pastwą, polskim ambasadorem w RC

Historyczny upadek

Upadek centroprawicowego rządu premiera Mirka Topolánka to od wtorku temat numer jeden nie tylko w Czechach, ale w całej Unii Europejskiej. Jest to bowiem pierwszy przypadek obalenia rządu przez parlament w historii samodzielnej RC i to niemal dokładnie na półmetku sprawowania przez nią półrocznego przewodnictwa UE. Zawirowania na szczytach władzy zmarły nie tylko polityków w Pradze i Brukseli, ale również polskich działaczy na Zaolziu.

Wotum nieufności forsowane przez lewicową opozycję wobec rządu premiera Topolánka Izba Poselska uchwaliła we wtorek. Krótko po głosowaniu premier zapowiedział ustąpienie ze stanowiska. Poza opozycyjnymi klubami Czeskiej Partii Socjaldemokratycznej (ČSSD) oraz Komunistycznej Partii Czech i Moraw (KSČM), za odwołaniem rządu głosowali dwaj deputowani kierowanej przez Topolánka Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS), a także dwie były posłanki współtworzących koalicję rządową Zielonych. W ten sposób wotum nieufności uzyskało wymaganą bezwzględną większość 101 posłów 200-osobowej Izby.

Tadeusz Cichy, wiceprzewodniczący Powiatowej Rady ODS w Karwinie, mówi, że uchwalając wotum nieufności dla rządu nieodpowiedzialnie zachowali się nie tylko posłowie opozycyjni, ale także dwaj deputowani z jego partii. – To wszystko będzie miało bardzo negatywny wpływ na funkcjonowanie państwa, utrudni korzystanie z unijnych dotacji. Podobnie było tuż po ostatnich wyborach, kiedy przez kilka miesięcy musieliśmy czekać na nowy rząd. Upadek rządu Topolánka wprawdzie nie zakłóci prac czeskiej prezydencji w Unii, ale, powiedzmy otwarcie, pokaże, że nie potrafimy się dogadać. To co się stało, to dla naszego państwa wielki wstyd – ocenił Tadeusz Cichy.

Stanisław Folwarczny, wicebur-

mistrz Czeskiego Cieszyzna i przewodniczący Miejskiej Rady ODS, ocenia obalenie rządu bardzo negatywnie. Uważa, że nie powinno było do tego dojść. – Ten rząd jaki był, taki był, ale w ramach swoich możliwości radził sobie nieźle. W miarę możliwości, bo musiał przecież dotrzymać umowy koalicyjnej. Nie cieszył się może wielkim poparciem społecznym, ale to było związane z potrzebą wprowadzenia niezbędnych reform. Uważam też, że ta sprawa będzie miała negatywny wpływ na nasz wizerunek w Unii Europejskiej, której RC obecnie przewodniczy. Na pewno ktoś przypomni nam słowa prezydenta Francji Nicolasa Sarkozy'ego, który pytał się, czy Czesi są w stanie stanąć na czele Unii, kiedy nie są w stanie porozumieć się we własnym kraju – przekonywał Stanisław Folwarczny.

Obalenie rządu Topolánka martwi też Józefa Szymeczka, prezesa Kongresu Polaków. – Bo z punktu widzenia mniejszości narodowych do upadku rządu doszło w bardzo niekorzystnym czasie. Nasze organizacje nie otrzymały jeszcze dotacji. Mam nadzieję, że zawirowania związane z tą sytuacją polityczną nie przedłużą i tak już krytycznie długiego czasu oczekiwania na dotacje. Jeżeli wypłata pieniędzy opóźni się o miesiąc lub więcej, będziemy chyba zmuszeni zaciągnąć jakąś pożyczkę. Jeśli chodzi o inne, długofalowe efekty upadku rządu, mam nadzieję, że nasi politycy są w

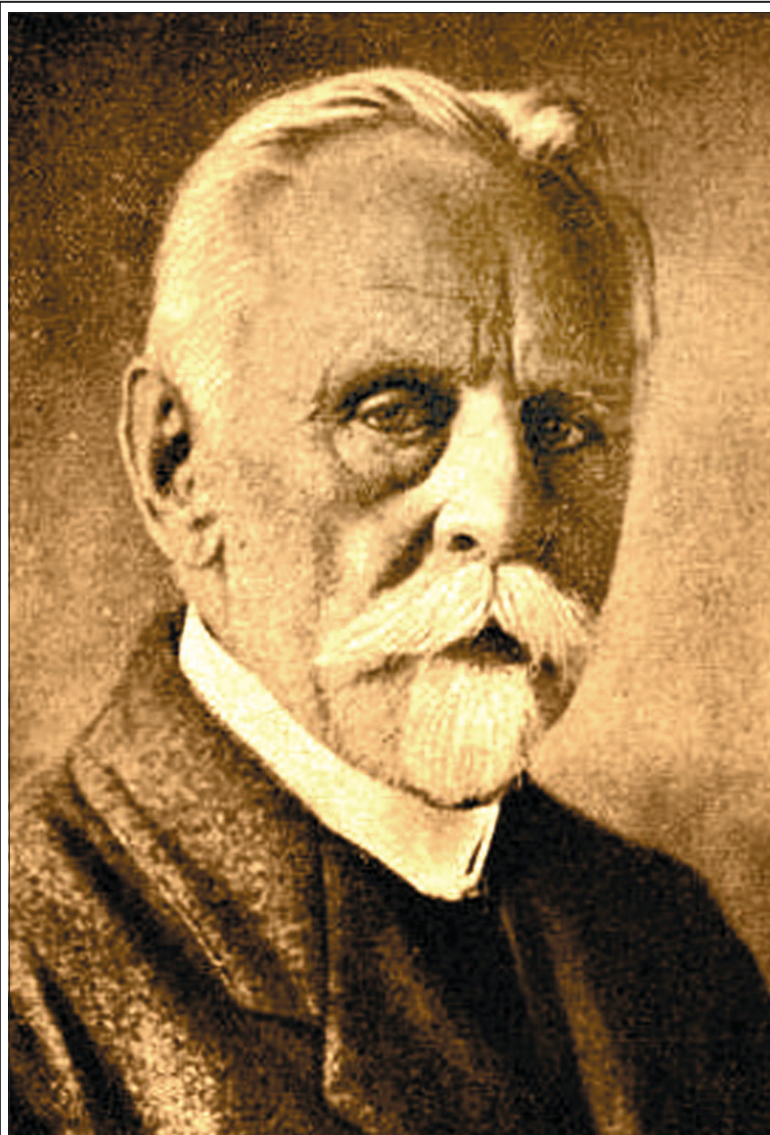
stanie dogadać się tak, by nie przynieść wstydu RC – skomentował Józef Szymeczek.

Věra Jakubková, ostrawska posłanka Partii Zielonych, przekonywała jednak, że nic się nie stało. – W atmosferze podejrzeń o korupcję polityczną nie można było wesprzeć rządu premiera Topolánka. Myślę, że jeżeli będą przestrzegane prawo i ustawowe procedury oraz zasady dobrego wychowania, i wszyscy skoncentrujemy się na naszych obowiązkach, to tak w RC, jak i w Europie skutki upadku rządu mogą być minimalne – powiedziała „Głosowi Ludu”.

Reagując na wotum nieufności wobec czeskiego rządu, przywódcy frakcji politycznych w Parlamencie Europejskim wyrażali we wtorek obawy o losy Traktatu z Lizbony oraz podważali możliwość utrzymania silnego przywództwa w UE przez czeską prezydencję. – Europa potrzebuje przywództwa w czasie kryzysu, a rząd, który sprawuje przewodnictwo UE i który nie ma zaufania swego parlamentu, nie może zapewnić tego przywództwa – oświadczył szef największej chadeckiej frakcji politycznej w PE, Joseph Daul. Szef Komisji Spraw Zagranicznych PE, Jacek Saryusz-Wolski, wyraził nadzieję, że rząd Topolánka, mimo wotum nieufności, dokończy przewodnictwo UE. – Najważniejsza jest stabilność prezydencji unijnej. Mam nadzieję, że rząd Topolánka będzie miał możliwość zapewnienia takiej stabilizacji do końca prezydencji czeskiej, tj. przez najbliższe trzy miesiące – powiedział.

Ustępujący premier Topolánek zapewnił w środę eurodeputowanych, że dymisja jego rządu nie zagraża kontynuowaniu przez Czechy przewodnictwa w Unii.

Ciąg dalszy na str. 2

Był ojcem literatury zaolziańskiej

Wczoraj minęło 80 lat od śmierci Jana Kubisza, autora słów hymnu zaolziańskiego „Płyniesz Olzo”. Kim jest dla współczesnego Zaolzia? Kim jest dla literatury tego regionu? Na Zaolziu mieszka już tylko wnuczka Kubisza, Alicja Toboła. Jedną jej siostrę wyjechała do Holandii, drugą mieszka w Polsce. – Zresztą większość naszej rodziny mieszka teraz w Polsce – tłumaczy pani Alicja. Wydawać by się mogło, że rodzina żyje rozproszona. Nic bardziej mylnego. Wszyscy się wzajemnie odwiedzają, co jakiś czas organizują zjazdy Kubiszów na Zaolziu. Ostatni był ponad rok temu. Kubiszowie zrobili sobie wycieczkę śladami Jana Kubisza, od Końskiej aż po Gnojnik. Pani Alicja pokazuje mi zdjęcia. – Proszę spojrzeć, cały Kubisz – wskazuje jednego z prawnuków poety. Rzeczywiście, podobieństwo widoczne już na pierwszy rzut oka. (Reportaż na str. 3)

Siedlaczek zegna się ze »Zwrotem«

Redaktor naczelny „Zwrotu” Kazimierz Kaszper postanowił zerwać współpracę z Marianem Siedlaczkiem, odpowiedzialnym dotąd za szatę graficzną miesięcznika.

Siedlaczek, który był twórcą nowoczesnej formuły graficznej magazynu, powiedział wczoraj redakcji „Głosu Ludu”, że – jak dotąd – nie otrzymał żadnej oficjalnej decyzji w tej sprawie.

Zygmunt Stopa, prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, który jest wydawcą „Zwrotu”, potwierdził, że umowa z grafikiem wygasa 31 marca i nie zostanie przedłużona. – Powodem są różnice zdań na temat czasopisma pomiędzy Marianem Siedlaczkiem a redaktorem naczelnym Kazimierzem Kaszperem – powiedział. – My, jako wydawca, nie ingerujemy w sprawy personalne.

Kaszper nie chciał mówić o konkretach. – Powody są natury bardzo osobistej, a nawet osobowościowej – powiedział tylko. Do-

dał, że wysoko ceni Siedlaczka za jego profesjonalizm. – Bez jego horyzontów twórczych nie udało by się zrealizować przemiany „Zwrotu” na magazyn z dużą liczbą zdjęć i nowoczesną formą graficzną – przyznał.

Siedlaczek stwierdził, że nie rozumie powodów decyzji Kaszpera.

– Dziwi mnie, że człowiek, który notorycznie zawałał terminy, który zawi- nił, że „Zwrot”

nie otrzymał na ten rok dotacji państwowej, potrafi przekonać gremium wydawcy o tym, że odejść z redakcji ma nie on, lecz ktoś inny – powiedział „Głosowi Ludu”.

Kazimierz Kaszper przyznał, że niełatwo będzie

znaleźć następcę Siedlaczka, gdyż grafik wysoko postawił poprzeczkę. – Prowadzimy rozmowy z dwiema osobami, na razie nie będę ujawniał nazwisk – dodał.

ZG PZKO potwierdza, że nie otrzymał na pierwsze półrocze dotacji państwowej na wydawanie „Zwrotu”. Wniosek został bowiem złożony po terminie („Głos Ludu” o tym informował).

– Mamy nadzieję, że w drugim półroczu dotacja zostanie nam przyznana. Nasz wniosek ma być rozpatrywany w drugiej turze – poinformował Zygmunt Stopa. – Pierwsze półrocze przetrzymamy. Na razie finansujemy czasopismo z pieniędzy, które zaoszczędziliśmy na Teatrze Lalek „Bajka” (przeszedł pod dyktando Teatru Cieszyńskiego – przyp. red.), złożyliśmy też wniosek o przyznanie dotacji z Fundacji Pomocy Polakom na Wschodzie. Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła. (dc)

Marian Siedlaczek

Fot. MAREK SANTARIUS

ZDARZYŁO SIĘ

Ukradł narzędzia

Do nietypowej kradzieży doszło w tym tygodniu w Karwinie-Frysz-tacie, gdzie skradziono narzędzia elektryczne warte 75 tys. koron. Sprawca „zwędził” sprzęt z budynku byłego przedszkola przy ulicy Frysztańskiej, w którym właśnie trwa remont. (ep)

POGODA

czwartek

dzień: 3 do 5°C
noc: -2 do -4°C
wiatr: 4-5 m/s

piątek

dzień: 6 do 8°C
noc: 0 do -3°C
wiatr: 7-8 m/s

9 771212 422041

0 9036

KRÓTKO

Miasto doceniło nauczycieli

CZESKI CIESZYN (ep) – Za twórczą pracę pedagogiczną wyróżnia w piątek władze miasta nauczycieli szkół średnich, podstawowych i przedszkoli w Czeskim Cieszynie. Wśród wyróżnionych znaleźli się również pedagodzy z placówek z polskim językiem nauczania. Za długoletnią twórczą pracę nauczycielską doceniono Irenę Ochodek z Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie. W kategorii „osobowość roku” nagrodzona zostanie Michaela Raszka z Polskiego Gimnazjum. – *Bardzo mnie cieszy, że między nauczycielami wyróżnionymi za szczególne osiągnięcia na polu nauki są pedagodzy z naszych polskich szkół, to bardzo dobrze świadczy o poziomie nauki w naszych placówkach* – ocenił wiceburmistrz Stanisław Folwarczny. Nauczyciele otrzymają wyróżnienia w piątkowe popołudnie w ośrodku kultury „Strzelnica”, przygotowano dla nich uroczyste spotkanie wraz z programem kulturalnym.

Udany start projektu

BYSTRZYCA (kor) – Bystrzyckie zespoły „Łączka” i „Bystrzyca” spędziły ubiegły weekend w partnerskiej gminie Goleśzów. Wspólnie z członkami miejscowego zespołu „Goleśzów” goście z Zaolzia wzięli w sobotę udział w warsztatach poświęconych tańcom cieszyńskim i słowackim. W niedzielę zaś odbył się Polsko-Czeski Koncert Folklorystyczny. To przedsięwzięcie zainaugurowało transgraniczny projekt „Droga do źródeł” dofinansowany w ramach funduszu mikroprojektów Euroregionu Śląsk Cieszyński. Dodajmy, że obie partnerskie gminy zorganizują jeszcze wspólnie Świętojański Festiwal Folklorystyczny (Bystrzyca, czerwiec) oraz festiwal Goleśzowski Gościna (Goleśzów, sierpień).

Przyjechali grodkowianie

SKRZECZOŃ (dc) – Od ponad 35 lat trwa współpraca między Miejscowym Kołem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Skrzeczoni i Towarzystwem Miłośników Ziemi Grodkowskiej z Polski. W ostatnią sobotę odbyło się kolejne spotkanie w Domu PZKO w Skrzeczoni. Gościnnie wystąpił Teatr Lalek „Bajka” ze sztuką Wilhelma Przeczka „Pluskacz i Mąciwoda”. W ramach dwudniowego pobytu na Zaolziu goście z Polski zwiedzili również skrzeczński cmentarz i uczcili pamięć 104 Polaków zakatowanych w czasie II wojny światowej w obozie pracy w Boguminie, a także zmarłych czołowych działaczy MK PZKO – Eryka Czernego, Konstantego Krzystka, Marii i Władysława Ożagów, Bronisława Waluszczyka, Rudolfa Wójcika i Ottona Guziura. Członkowie MK PZKO wyjadą w tym roku do Grodkowa na Jarmark Wielkanocny, Dni Grodkowa i Dożynki. Z kolei do Skrzeczonia przybędą grodkowscy piłkarze, którzy organizują wspólne rozgrywki z drużyną piłki halowej ze Skrzeczonia. Grodkowianie zostali zaproszeni również na wspólną wycieczkę na Morawkę i na Gorolski Święto do Jabłonkowa.

RUSZA JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH PROJEKTÓW NA POLSKO-CZESKIM POGRANICZU

Milion euro do wydania

„Rowerem do sąsiadów” – projekt trzech gmin: polskich Zebrzydowic i Godowa (powiat wodzisławski) oraz czeskich Piotrowic koło Karwiny jest jednym z największych w historii współpracy na polsko-czeskim pograniczu. W najbliższą sobotę w Zebrzydowicach, które są partnerem wiodącym, odbędzie się spotkanie inauguracyjne projektu, który będzie realizowany w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej 2007-2013 Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska. – *Podpisałem w Ołomuńcu umowę, dzięki której dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniesie prawie milion euro dla całego projektu. Każda gmina otrzyma jedną trzecią pieniędzy* – powiedział Andrzej Kondziołka, wójt Zebrzydowic.

Choć nazwa projektu sugeruje, że chodzi o turystykę rowerową, nie ograniczy się wyłącznie do tego. Gmina Piotrowice połączy się trasą rowerową z Markłowicami Górnymi, zrekonstruuje także starą

Andrzej Kondziołka, wójt Zebrzydowic, pokazuje, jak za kilka miesięcy będzie wyglądał Młyńszczok.

leśniczówkę, w której ma powstać punkt odpoczynkowy. Godów planuje między innymi budowę pla-

ców zabaw i boisk w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków rowerowych. Bardzo dużo zmian czeka w stolicy

gminy, która jest liderem transgranicznego projektu. Nie do poznania zmieni się dawny staw zamkowy – Młyńszczok. Do tej pory korzystali z niego wyłącznie wędkarze skupieni w miejscowym kole. Dalej będą obecni, ale oprócz nich nad staw będą ciągnąć osoby spragnione rekreacji oraz wypoczynku na świeżym powietrzu. Będzie można bowiem wypożyczyć rower wodny, kajak czy łódkę. Zostanie wybudowane także otwarte kąpielisko.

– *To rzeczywiście jeden z większych projektów, ale proszę zwrócić uwagę, że zaangażowane są w niego aż trzy gminy. Ktoś może powiedzieć, że pieniądze można przeznaczyć na coś innego. Szkopuł w tym, że nie można. Dlatego uznaliśmy, że warto po te fundusze sięgnąć. To jeden z pomysłów na zwiększenie atrakcyjności tego terenu w oparciu o już istniejącą bazę* – dodał Andrzej Kondziołka.

Prace przy Młyńszczoku mają zakończyć się już przed wakacjami, tak żeby staw był dostępny dla wszystkich w ciepłych miesiącach.

(wot)

PYTANIE DO...

Radka Foldyny, kierownika Urzędu Pracy w Karwinie

Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych wprowadza w życie pomysł na kryzys. Firmy, które nie mogą sobie teraz pozwolić na zatrzymanie wszystkich pracowników, zamiast ich zwalniać, będą organizować dla nich szkolenia za pieniądze Unii Europejskiej. Co pan sądzi o takim rozwiązaniu?

Ministerstwo przygotowało cały szereg takich projektów, które mają zapobiec zwolnieniom ludzi w firmach dotkniętych kryzysem. Ten pomysł polega na tym, że pracodawca, zamiast zwalniać ludzi, ograniczy na jakiś czas działalność i pośle ich na szkolenia. Unia Europejska opłaci nie tylko kursy, ale i pensje wraz z ubezpieczeniem zdrowotnym i socjalnym; w sumie może pokryć nawet 100 proc. kosztów pracowniczych. Dla pracownika jakiegokolwiek doksztalcenie się jest korzystne. Zwiększa

Radek Foldyna

działki temu swoją wartość na rynku pracy. Korzysta też pracodawca, który będzie miał lepiej przeszkolonych pracowników, firma będzie mogła zaoferować lepszą jakość, zyska większy prestiż. Oczywiście, istnieje ryzyko, że niektóre mniejsze firmy będą chciały tego nadużywać, na przykład wysłać pracowników na szkolenie, którego cena jest dużo wyższa niż w rzeczywistości. Jako dyrektor urzędu pracy będę mógł złożone wnioski weryfikować i ewentualnie odrzucić.

(ep)

Historyczny upadek

Dokończenie ze str. 1

– *Nie martwcie się, dymisja rządu nie zagrazi przewodnictwu czeskiemu. Socjaliści nie wzięli pod uwagę, że ich działania nie tylko szkodzą czeskiemu przewodnictwu, ale też im samym* – powiedział Topolánek w Strasburgu.

Topolánek złożył prezydentowi dymisję wcześniej w czwartek. Wyraził przekonanie, że jako szef partii, która uzyskała w wyborach największe poparcie, otrzyma ponownie od Klausa misję utworzenia rządu. W razie gdyby nie udało się powołać większościowego gabinetu bez udziału komunistów, ODS nie zgodzi się na postulowany przez ČSSD rząd urzędniczy lub półpolityczny i będzie za zorganizowaniem wyborów jeszcze latem.

(wot, kor, mro)

W Śmiłowicach kłóć się o sklep

Los jedyne w Śmiłowicach sklepu spożywczego stanął pod znakiem zapytania. Za pół roku dotychczasowemu najemcy lokalu kończy się umowa z gminą. Wójt uważa, że wiosce nie jest potrzebny sklep samoobsługowy. Mieszkańcy się burzą.

– *Budynek ma stare okna, nie jest docieplony i w sklepie jest ostatnio zimno jak w lodówce. Co gorsza, lokal nie ma własnych sanitariatów. Korzystamy z toalet na tyłach poczty, które są w złym stanie* – opisuje warunki pracy ekspedientka Eva Huczalová. Władze gminy nie zamierzają jednak inwestować w remont kapitalny budynku byłej remizy strażackiej, w którym sklep się mieści.

Na publicznym zebraniu gminnym, które odbyło się w poniedziałek, doszło do ostrej wymiany zdań pomiędzy wynajmującą sklep Aleną Kiszovą a wójtem Gustawem Chwistkiem. Sklepiarka uważa, że gminie powinno zależeć na zachowaniu sklepu i powinna zainwestować w remont budynku. Wójt jest zdania, że na wsi niepotrzebny jest sklep samoobsługowy z szerokim asortymentem. Zdaniem Chwistka, w zupełności wystarczy mały sklepik z ladą. – *Podobnie jest w sąsied-*

nim, o wiele większym Trzycieżu – stwierdził. – Taki sklepik mógłby się mieścić w wolnym lokalu w budynku gminy. Radny Tomáš Kubala dodał, że dobudowa sanitariatów w obecnym sklepie jest nierealna, ponieważ nie ma tam kanalizacji.

Czy znajdzie się przedsiębiorca,

który chciałby prowadzić w Śmiłowicach mały sklepik? Alena Kiszová, która mieszka w wiosce, a swój sklep prowadzi od 15 lat, nie jest tym zainteresowana. – *Ktoś na pewno się znajdzie* – jest przekonany wójt. Zwraca przy okazji uwagę na smutny fakt, że w latach 90.

został sprzedany budynek sklepu spółdzielni Jednota-Jedność. Gdyby do tego nie doszło, gmina nie musiałaby dziś szukać odpowiednich lokali.

We wtorkowe przedpołudnie w sklepie Aleny Kiszovej panował stosunkowo duży ruch. Klienci, w większości emeryci, żywo dyskutowali o przyszłości sklepu. Nie podołało im się, że może zostać zlikwidowany. Wielu z nich nie szczędziło ostrych słów pod adresem władz gminy, które – ich zdaniem – powinny wspierać drobnych przedsiębiorców, a nie rzucać im kłody pod nogi.

– *Mam brata inwalidę, który chodzi tu na zakupy. Gdzie będzie jeździł, gdy tego sklepu zabraknie?* – pyta Władysław Płonka. Anna Filipcowa i Karel Ščerba mają podobne zmartwienie, bo nie dysponują samochodem.

Kierowniczka sklepu zwraca uwagę, że na zebraniu mówiono o rozbudowie wsi, rosnącej liczbie mieszkańców, a wójt przedstawiał plan rozbudowy szkoły i przedszkola. Tymczasem sklep ma być mniejszy. Śmiłowice liczą ok. 650 mieszkańców.

DANUTA CHLUP

Karel Ščerba regularnie robi zakupy w sklepie samoobsługowym w Śmiłowicach. Nie wyobraża sobie, że miałby zostać zlikwidowany. Obsługuje go Eva Huczalová.

PRZED 80 LATY ZMARŁ POETA JAN KUBISZ

Był ojcem literatury zaolziańskiej

W tych dniach mija 80 lat od śmierci Jana Kubisza, autora słów hymnu zaolziańskiego „Płyniesz Olzo”. Kim jest dla współczesnego Zaolzia? Kim jest dla literatury tego regionu?

Jan Kubisz urodził się w Końskiej 24 stycznia 1848 roku. Ustalenie dokładnej daty śmierci poety, nazywanego „ojcem literatury zaolziańskiej”, przysparza jednak trochę kłopotów. Źródła podają dwie daty. W większości publikacji, które na temat autora powstały na Zaolziu, widnieje data 26 marca. Józef Ondrusz jednak w dodatku do ostatniego wydania „Pamiętnika starego nauczyciela” pisze: „Autor zmarł po krótkiej chorobie w poniedziałek 25 marca 1929 roku w Gnojniku”. Z tą datą można się spotkać również we wstępie Leona Miękiny do wyboru wierszy Kubisza „Znad Olzy”.

Zagadkowa data śmierci

Odwiedzam Alicję Tobołą, wnuczkę Jana Kubisza, która mieszka z rodziną w domu poety w Gnojniku. Stojącego koło drogi do Ligotki Kame-rałnej secesyjnego domu trudno nie zauważyć. Na ganku wita mnie sympatyczna gospodyni, wprowadza do środka. Pytam o dokładną datę śmierci jej dziadka. Pani Alicja znika na chwilę, wraca z książką – historią rodziny Kubiszów, spisana przez Annę z Kotulów Hummlową, najstarszą żyjącą wnuczkę poety. – *Ja bym wierzyła jej informacjom. Hania jako datę śmierci podaje 25 marca* – mówi wertując broszurkę. Oglądamy zdjęcia grobu jej dziadka, tam niestety pojawia się tylko rok śmierci.

Wracając do Trzyńca zahaczam jeszcze o pomnik poety znajdujący się w Końskiej-Podlesiu. Jestem mile zaskoczona zmianami, jakie tutaj nastąpiły. Połamane ławki zostały wymienione, są zrobione nowe ścieżki. Niestety, tablica na pomniku jest ledwo czytelna. Rozszyfrowuję litery, tutaj też znajduje się tylko rok śmierci poety. Następnego dnia dostaję sms-a: – *Rodzina twierdzi, że dziadek zmarł 25. 3. Było to w poniedziałek o godz. 23.00.* Tak więc zagadka została rozwiązana.

Od niemczenia do odrodzenia

Jan Kubisz urodził się w Końskiej w roku Wiosny Ludów. Naukę rozpoczął w miejscowej szkole. W latach 1860-1865 uczył się w ewangelickim gimnazjum w Cieszynie, gdzie uległ całkowitemu niemczeniu.

– *Jan Kubisz biograficznie przeszedł drogę od niemczenia do odrodzenia. Ten sam przypadek dotknął Karola Miarkę. Podobieństwo biograficzne dwu budzicieli narodowych przede wszystkim potwierdza regułę, jaka w XIX wieku istniała – jeśli ktoś chciał awansować społecznie, musiał iść do niemieckiej szkoły. A niemiecka szkoła, poza wszystkim innym, co miała w programach i co robiła, upowszechniała w świadomości uczniów przekonanie o wyższości kultury niemieckiej nad „nijaką polską”. I trzeba było jakiegoś wstrząsu, żeby ci utalentowani chłopcy wyprowadzani na manowce zauważyli, że sprawa ma się inaczej* – komentuje Kazimierz Kaszper, redaktor naczelny

Portret Jana Kubisza.

miesięcznika „Zwrot”. W przypadku Kubisza wstrząsem było spotkanie z Adamem Pinkasem, nauczycielem z Końskiej oraz agronomem Jerzym Buzkiem. Rozbudzili w nim miłość i szacunek do języka polskiego, do polskiej kultury.

Kubisz za namową matki udał się potem jeszcze na dwuletnie studia w tzw. preparandzie (seminarium nauczycielskim) do Cieszyna. 4 stycznia 1869 roku został nauczycielem w Gnojniku, później kierownikiem tejże szkoły. Tę funkcję pełnił do przejścia na emeryturę w 1910 roku. Tutaj powstał pod koniec życia autor „Pamiętnik starego nauczyciela”. Kubisz wydał trzy zbiory poetyckie – „Niezapominajka” (pod pseudonimem Szlżak), „Śpiewy starego Jakóba” oraz „Z niwy śląskiej”.

Fenomen „Płyniesz Olzo”

Najbardziej znanym utworem Kubisza jest z pewnością wiersz „Do Olzy”. Ukazał się w pierwszym tomie poetyckim „Niezapominajka” podpisanym jeszcze nie jako Jan Kubisz, ale Szlżak. Co sprawiło, że utwór stał się hymnem ludu mieszkającego nad Olzą?

– *Kubisz wyraził w nim najbardziej archetypiczne wyobrażenia. Tam jest wszystko – świadomość zaniku rzeczywistości, świadomość roztrwonienia dobra kulturowego, którym jest język, roztrwonienia wspólnotowej tożsamościowej substancji. Człowiek u Jana Kubisza jest typem nieustannie obserwującym rozpad. Ta*

obserwacja skłania go do określonych refleksji nad sobą, nad rzeczywistością. Najczęściej napędza do większego wysiłku, do wiary, że wszystko da się jeszcze poskładać, że pojawi się wnuk, który znowu siądzie nad rzeką i będzie dumal nad przeszłością, w której wszystko będzie poskładane – próbuje wytłumaczyć fenomen poety Kazimierz Kaszper. Dodaje też, że ten archetypiczny sposób oglądu rzeczywistości w zasadzie nie został podjęty przez kolejne pokolenia literatów zaolziańskich.

– *Natomiast trafił do twórczości ludowej zaolziańskiej. Anie-la Kupcowa jest pełna tych treści, Władek*

Młynek, Hanka Filipek, Ewa Miler-ska też. Natomiast do tzw. wysokiej literatury z trudem torował sobie drogę. Możemy go znaleźć u Adolfa Fierli. Po wojnie już w zasadzie się w literaturze zaolziańskiej nie pojawił. Choć pewne tony można znaleźć u Renaty Putzlacher w tomie „Ziemia albo, albo”. Wnuk wymarzony przez Kubisza już się w literaturze nie pojawił – stwierdza Kazimierz Kaszper.

Współczesne ślady

Jak wygląda obecność Jana Kubisza na dzisiejszym Zaolziu? W świadomości ogółu na pewno funkcjonuje „Do Olzy”, nieco starsi pamiętają jeszcze „Ojcowski Dom”, choć niektórzy twierdzą, że jest to tylko tłumaczenie czeskiej pieśni. Dzięki inicjatywie Jana Pyszki ze Szwajcarii, w 1994 roku na Zaolziu ponownie został wydany „Pamiętnik starego nauczyciela”. Pomnik w Końskiej-Podlesiu został prawie zapomniany.

Przed rokiem Jan Kubisz stał się patronem szkoły podstawowej w Gnojniku. – *Szkoła przyjęła go za swojego patrona, ponieważ tutaj żył i pracował. Jest to typowy przykład nauczyciela-działacza, którego w dzisiejszych czasach nam brak. W Polsce są ulice, szkoły, tablice, a na naszym terenie niewiele się o nim wie* – mówi dyrektor placówki, Tadeusz Grycz.

W szkole zorganizowano kącik poświęcony sylwetce poety. Znajduje się na korytarzu. Wbrew pozorom

to bardzo dobre miejsce, uczniowie codziennie koło niego przechodzą i na pewno coś w ich świadomości zostanie. Zresztą to nie jedyny ślad Kubisza w szkole, na budynku znajduje się tablica z jego wizerunkiem. – *Jesteśmy organizatorami konkursu recytatorskiego szkół podstawowych. Postaramy się, by już w tym roku finał konkursu był jakoś związany z jego imieniem* – snuje plany dyrektor. Marzy mu się przywieszenie do Gnojnika wystawy, którą

jechali siedmioma samochodami – opowiada szczegóły pani Alicja. Pokazuje mi zdjęcia. – *Proszę spojrzeć, cały Kubisz* – wskazuje jednego z prawnuków poety. Rzeczywiście, podobieństwo widoczne już na pierwszy rzut oka. Dowiaduję się, że zanim rodzina się rozjechała, bardzo często się odwiedzano.

– *Pamiętam jako małą dziewczyną wujka Tadeusza, fotografa z Cieszyna. Często ich odwiedzaliśmy. Pamiętam księdza Karola z Krakowa,*

Rodzina Kubiszów przed domem.

obecnie można oglądać w Bibliotece Śląskiej w Katowicach.

– *Staram się, we współpracy z gminą, by w ramach wprowadzania dwujęzyczności i pozyskiwania funduszy unijnych umieścić w gminie dwujęzyczne tabliczki informujące, gdzie jest dom Jana Kubisza, szkoła jego imienia, w której uczył, czy cmentarz, na którym spoczywa* – zdradza dyrektor.

Organizują zjazdy

Na Zaolziu mieszka już tylko wnuczka Kubisza, Alicja Toboła. Jedną jej siostrą wyjechała do Holandii, druga mieszka w Polsce. – *Zresztą większość naszej rodziny mieszka teraz w Polsce* – tłumaczy pani Toboła. Wydawać by się mogło, że rodzina żyje rozproszona. Nic bardziej mylnego. Wszyscy się wzajemnie odwiedzają, co jakiś czas organizują zjazdy Kubiszów na Zaolziu. Ostatni był ponad rok temu. Kubiszowie zrobili sobie wycieczkę śladami Jana Kubisza, od Końskiej aż po Gnojnik.

– *Wpadli tu do nas na kawę. Przy-*

do niego jeździło się często – wspomina pani Alicja. Przypnie, że tak samo jak siostra w Holandii, i ona nauczyła swoje dzieci mówić po polsku. Obie córki pani Alicji skończyły polskie szkoły na Zaolziu.

Najstarsza wnuczka Jana Kubisza, Anna z Kotulów Hummlowa, odziedziczyła po dziadku zdolności pisarskie i spisała rodzinną historię. W książce, którą podarowała członkom rodziny, są opisane rodziny wszystkich dzieci Jana Kubisza. – *Hania bardzo się interesuje historią rodziny, dziadkiem. Na stare lata siedzi przy komputerze i spisuje* – mówi pani Alicja.

– *Jan Kubisz miał pełną świadomość swojego posłannictwa, on wiedział, po co przyszedł na świat. To jest mądrość, która nie każdemu jest dana. Swoim życiem odpowiednio uwierzytelniał to, o czym pisał. Wierność chrześcijańska słowa i czynu była u niego na porządku dziennym* – podsumowuje Kazimierz Kaszper.

HALINA SIKORA

Dom rodzinny Jana Kubisza.

PSP Czeski Cieszyn, kl. 8b, 9a

KLASA 8b: Jana Bąkowska, Shahid Iqbal, Nicole Kúrová, Michal Martýnek, Joanna Ostruszka, Krystyna Pawerová, Dariusz Płonka, Lenka Poloková, Jakub Ranosz, Roman Rozbrój, Marian Ručka, Adnan Saleh, Daniel Słowik, Krystyna Sikorová, Judyta Suszková, Milan Szymanik, Marek Wania, Krzysztof Waszek, Dominika Wierzba. Nieobecna Izabela Tesarczyková.

KLASA 9a: Bartłomiej Bieliński, Filip Boszczyk, Katarzyna Brzóska, Nela Cicha, Jakub Gach, Klaudia Kielkowska, Anna Klimek, Joanna Klimsza, Mateusz Kmeř, Izabela Kufa, Marek Kujawa, Tomasz Lačik, Lukáš Makula. Nieobecne: Karolina Langner, Renata Jurosz.

CO U PANI SŁYCHAĆ?

Grażyna Kostrusiak opuściła Konsulat Generalny RP w Ostrawie w październiku 2007 roku. Sprawami Zaolzia i propagowania kultury zajmowała się w polskiej placówce blisko pięć lat. Swoją funkcję pełniła za czasów konsułów generalnych: Andrzeja Kaczorowskiego, Antoniego Sadowskiego i na początku kadencji Jerzego Kronholda oraz przez cały czas pobytu nad Ostrawicą pełniącą obowiązki konsula generalnego – Anny Olszewskiej. Ostatnio znowu pojawiła się w Ostrawie, przy okazji spotkania przy „Stoliku Polskim”.
Co u niej słychać?

Pracuję, jak poprzednio, w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, w Departamencie Konsularnym i Polonii – w wydziale zajmującym

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSNIK

się wizami Schengen. A więc trochę przekwalifikowałam się, bo zanim objęłam funkcję konsula ds. Polonii i kultury w Ostrawie pracowałam w Departamencie Systemu Informacji współ-

pracując z dziennikarzami zagranicznymi akredytowanymi przy MSZ. Ładowanie w Warszawie było dość twarde. Praca poza krajem, chociaż umożliwia poznanie innych kultur i zawiązanie nowych cennych znajomości, wybija człowieka z warszawskiego rytmu życia, kontaktów. Na Zaolziu i w Ostrawie życie bardzo spokojnie, w sposób zorganizowany i dość przewidywalny. Wiadomo, że weekend wiąże się z wyjazdem do chaty gdzieś w Beskidach albo za miasto, że wieczorem jest czas na spotkania towarzyskie, prelekcje czy teatr. W Warszawie panuje „wyścig szczurów”. I w momencie, gdy już człowiek kończy codzienne obowiązki w pracy i chce nareszcie być w domu, to jeszcze czekają go korki uliczne w drodze powrotnej. Czasami

mi droga do domu zabiera mi nawet półtorej godziny. Zmęczona wchodzę w domowe pielesze, coś zjem i idę spać. Tu takiego tempa nie ma. Dziś w Ostrawie dostrzegam duże zmiany. Jest odnowione i zmodernizowane całe centrum, nowy rynek, domy odświeżone o jasnych barwach. Przybyło też centrów handlowych, ale nie wydaje mi się, by były tak oblegane jak te w Warszawie. Nadal staram się utrzymywać kontakt z językiem czeskim. Korzystam z serwisów internetowych czeskich gazet, czasami zerknę na czeską telewizję i w polskich mediach obserwuję to, co się tu dzieje. Może jeszcze kiedyś wrócę do Ostrawy. Nigdy nie mówi się nigdy. Zobaczymy. Jednak na pewno będę chciała tu od czasu do czasu wpadać.
(mro)

Lenka Szkandera

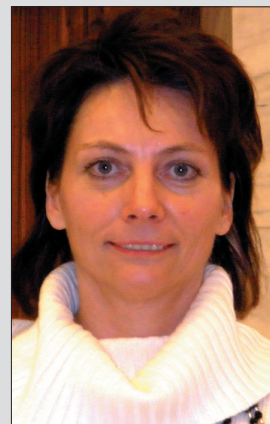
Urodziłam się w Bystrzycy nad Olzą. Tam chodziłam do przedszkola i polskiej podstawówki. Potem miałam już nieco dalej do szkoły – dojeżdżałam do Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Teraz uczę się na polonistycie Uniwersytetu Ostrawskiego oraz na wydziale architektury Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. Moim hobby jest architektura i świat wokół mnie, zwłaszcza ludzie, ich poglądy i zachowanie, wygląd w różnych sytuacjach. Fascynują mnie kształty architektury. Nie lubię łuków i ozdóbek, nie toleruję baroku czy rokoka. Żadnych aniołków! Lubię prostotę i geometrię architektury takiej, jak w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Również u ludzi cenię sobie prostolinijność, która w sposób stanowczy wytycza cel, nie kręcąc i nie chowając się pod gzymssem dekoracji wymówek. Poza tym pasjonuje mnie literatura piękna, zwłaszcza ta z nutką filozoficznego podejścia do życia oraz metafizyczne wiersze, na przykład Jerzego Szymika.
(mro)

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSNIK

Renata Staś

Mieszkam z mężem i dwoma córkami – Basią i Karoliną – w Hawierzowie-Błędowicach. Córki chodzą do błędowickiej polskiej szkoły. Z zawodu jestem krawcową. Współpracuję z zespołem „Błędowanie”, szyję i renowuję stroje cieszyńskie, górnicze i laskie. Praca nad strojami jest trudna i żmudna, ale efekty są widoczne i to cieszy. Śpiewam także w chórk, a córki tańczą w „Małych Błędowianach”. Dwa razy w tygodniu chodzę do siłowni, to teraz taka moja wielka pasja. Zająć mam więc sporo – praca, zespół, rodzina, siłownia.
(dc)

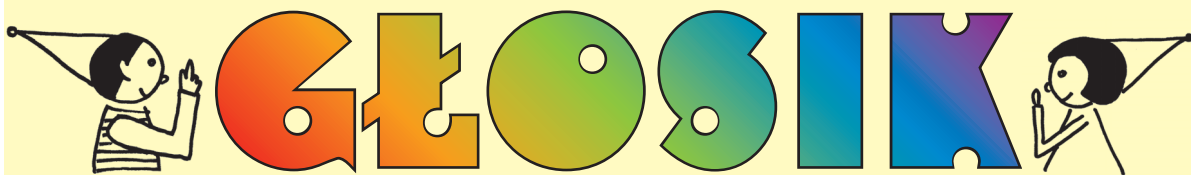
Fot. DANUTA CHLUP

Silvie Niewdana

Mieszkam z rodziną w Lesznej Dolnej, gdzie właśnie wybudowaliśmy nowy dom. Mąż prowadzi własną firmę, córka Magdalena, która wkrótce skończy 6 lat, chodzi do przedszkola w Wędrzynie-Zaolziu. Jestem nauczycielką języka czeskiego i nauk społecznych w Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie, prócz tego uczę języka polskiego w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości w Trzyńcu. Studenci mogą tam wybierać – jako drugi język obcy, obok angielskiego, m.in. język polski. Zainteresowanie nim jest stosunkowo duże. W wolnym czasie zajmuję się jeszcze tłumaczeniami na język polski, na hobby nie starcza mi więc praktycznie czasu. Gdy miałam go więcej, dużo czytałam, robiłam na drutach, uprawiałam aerobic. Lubię sobie pospać.
(dc)

Fot. DANUTA CHLUP

Kangur i inne zadania

Ludmiłka rano krzątała się po domu, Głosik jeszcze smacznie chrapał w swoim łóżeczku. Od czasu do czasu Ludmiłka spoglądała na zegar. Za chwilę powinni wyjść z domu, a Głosik cały czas śpi. Zaczęła więc Ludmiłka trochę głośniej w kuchni hałasować, trzaskać patelnią w patelnię, łyżkami w talerze. – *Może sam się obudzi* – pomyślała. Wiedziała, że każda próba obudzenia Głosika może zakończyć się potworną awanturą. Trzasnęła więc jeszcze raz pokrywką w pokrywkę, tym razem mocniej.

– *Oj, chyba przesadziłam* – pomyślała natychmiast.

– *A ty do orkiestry symfonicznej chcesz się zapisać, czy do jakichś innych szarpidrutów?* – warknął Głosik spod kołderki.

– *Sprzątam* – odpowiedziała Ludmiłka.

– *Demolujesz kuchnię, a przy okazji mnie budzisz* – powiedział zdenerwowany Głosik.

– *Za godzinę musimy wyjść z domu. Idziemy do szkoły na Kangura* – Ludmiłka postanowiła nie wdawać się w kłótnie z Głosikiem.

– *Na Kangura do szkoły? Nieświeżego kompotu się napiłaś, czy co?*

Dla tych uczniów matematyka to zabawa.

Na kangury to do Australii się jeździ, albo do ZOO. Do szkoły chodzi się na lekcje, na przykład matematyki – Głosik najprawdopodobniej musiał się dziś z kimś pokłócić.

– *Idziemy na konkurs matematyczny, który nazywa się Kangur. Ubieraj się, bo nie zdążymy* – wytłumaczyła dosadnie.

Głosik zwlekał się powoli z łóżka, mamrotał pod nosem: – *No, nie mogę powiedzieć, że akurat matematyka jest moim konikiem. Nie-*

nawidzę matematyki. Na pewno na konkursie nikogo nie będzie. Same nauczycielki się pojawią i tyle! Kto normalny poszedłby na konkurs matematyczny!

– *Nie masz racji, na konkurs w tym roku zgłosiła się rekordowa liczba dzieci. W odróżnieniu od ciebie, dzieci uważają, że matematyka może być świetną zabawą* – Ludmiłka włożyła czapkę na głowę. – *Poczekam na ciebie przed domem* – dołądała.

KROPKA

Znajdzie się super gwiazda

Ludmiłka z Głosikiem zaprosili do krótkiej rozmowy organizatora zaolziańskiej części konkursu, Martę Kaim z Centrum Pedagogicznego.

Która to już edycja zaolziańskiej edycji konkursu?

Nie pamiętam dokładnie, ale chyba już szesnasta. Oczywiście w Polsce konkurs pojawił się trochę wcześniej.

Jakim powodzeniem konkurs cieszy się wśród uczniów?

W pierwszych edycjach brało udział 150 dzieci, dziś 530. I to jest paradoks, dzieci w szkołach ubywa, a uczestników konkursu przybywa. Dzieci lubią ten konkurs. Może dlatego, że Kangur przebiega w formie testu.

Dla dzieci w jakim wieku jest przeznaczony?

Przed trzema laty przybyła nowa kategoria dla najmłodszych, „Kangurek”. Teraz dzieci zaczynają od trzeciej klasy. Ale konkurs lubią również studenci szkół średnich. W tym roku zgłosiło się 130 studentów. Mają możliwość porównania poziomu z uczniami z Polski.

Jak wypadają w konkursie dzieci z Zaolzia?

KORESPONDENCJA

Brawo przedszkolaki z Lesznej Dolnej

Rodzice, babcie i dziadkowie przedszkolaków leszniańskich już zdążyli się przyzwyczaić do corocznych, tematycznych spotkań w miejscowym Domu PZKO. Nie inaczej było w piątek 20 marca, kiedy to maluchy pod kierownictwem swoich pań przygotowały swoim babciom i dziadkom prawdziwą jednoaktówkę pt. „Jak to hańdowni bywało”.

Kierowniczka przedszkola, Maria Przywara, na wstępie zaproponowała dziadkom i babciom, żeby sobie przypomnieli dawne czasy na wsi. Była więc gospodyni szykująca ciasto i piorąca bieliznę, był mąż, który zmęczony po „szybcie” odpoczywał na kanapie, twierdząc, że żona musi sobie poradzić sama, bo on jest zmęczony, była wreszcie gromadka dzieci, które musiały pomóc w pracach domowych zmęczonej matce. Domostwo odwiedziła wścibska sąsiadka, która wspólnie z gospodarzami umówiła się na targ do Trzycia. Tak więc wszyscy pojechali na zakupy motorami, odwiedzili stoiska (bardzo trafnie zaangażowali się również rodzice przedszkolaków) i targując się przednio, z zadowoleniem pojechali do domów z pełnymi korbami warzyw, owoców i innych produktów. Następnie

Fot. MAREK SANTARIUS

Marta Kaim

Zawsze znajdzie się jakaś super gwiazda. W zeszłym roku to był uczeń czwartej klasy Damian Włoszek. W nagrodę pojechał do Legolandu. Laureaci byli we Francji i Włoszech. Nie było roku, w którym ktoś z Zaolzia nie zdobyłby znaczącej nagrody.

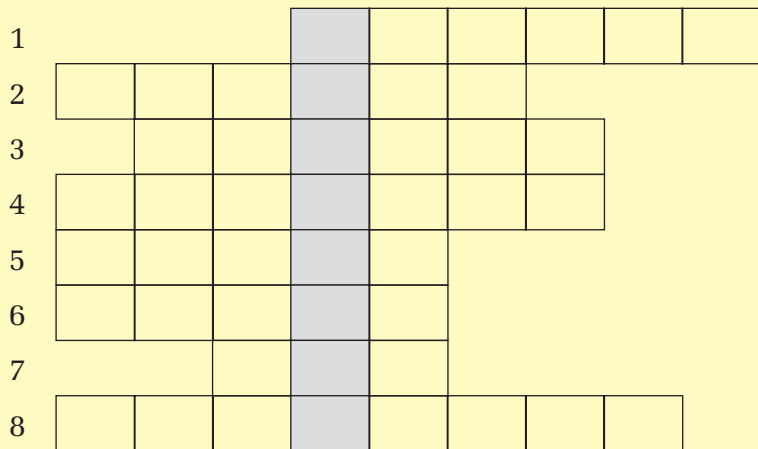
Próbowała pani rozwiązywać zadania konkursowe?

Tak. Są dostosowane do wieku uczniów. Są trzy typy zadań – za 3, 4 i 5 punktów. Najlepiej rozwiązać wszystkie zadania.

KROPKA

KRZYŻÓWKA

1. Nosi dzieci w torbie
2. Zwierzę z długą szyją
3. Przysmak małp
4. Zwierzak we fraku
5. Duży ptak
6. Koń w paski
7. Król zwierząt
8. Zwierzę znad Nilu

Na rozwiązanie czekamy do wtorku przyszłego tygodnia. W ubiegłym tygodniu nagrodę wylosował Jakub Kotas, 7 lat, PSP Trzynieć 1, ul. Dworcowa.

Kochani Czytelnicy Głosika!

W ubiegłą środę odbył się w naszym oddziale karwińskiej biblioteki finał konkursu czytelniczego „Bibliomaniak 2009”. Jego celem było zaproszenie Czytelników do cudownego świata fantazji, czyli do świata książek. Myślę, że nam się udało, bo w dwumiesięcznym konkursie uczestniczyło 38 uczniów karwińskiej podstawówki. Ich zadaniem było regularnie odwiedzać bibliotekę i według własnych zdolności i upodobań spełniać różne zadania konkursowe.

Wszyscy mieli założone w bibliotece konta bankowe, za wykonane zadanie wpisywaliśmy na konto wynagrodzenie w specjalnej walucie – Biblioeuro. Liczyły się odwiedziny biblioteki, rozwiązywanie krzyżówek,

ilustrowanie swojej „Superksiążki”. Bibliomaniak mógł również wpisywać recenzje o przeczytanych książkach do specjalnie przygotowanej rubryki wprost na stronach internetowych Biblioteki Regionalnej! W ten sposób mógł polecać swą ulubioną „Superksiążkę” koleżankom i kolegom, a właściwie wszystkim internautom.

Największą ilość Biblioeuro można było uzyskać przyprowadzając do biblioteki nowego czytelnika. Teraz przedstawię wam rekordzistkę w tej dyscyplinie! Otóż Magdalena Szyja uzyskała 120 Biblioeuro za przyprowadzenie do placówki sześciu nowych czytelników. Do najaktywniejszych Bibliomaniaków, którzy zdobyli w konkursie więcej niż 50 Biblioeuro, zaliczają się też: Dawid Zimniok, Dawid Nierostek, Natalia Konesz, Weronika Puchała, Marian Švec, Filip Tomanek i Anetka Siuda. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplom „Bibliomaniak 2009” oraz portmonetkę ze zdobytą „walutą”.

Każdy Bibliomaniak, który wziął udział w uroczystym finale, zrobił zakupy w naszym Bibliosklepiku, reszta uczestników ma możliwość wydać tam swoje pieniądze do końca marca. Dziękuję Bibliomaniakom za udział w konkursie. Byliście wspaniali! Mam nadzieję, że w przyszłym roku imprezę powtórzymy, ponieważ podobają się naszym najmłodszym czytelnikom, zaś szczególnie wielkim zainteresowaniem cieszyły się zakupy w naszym Bibliosklepiku. Pozdrawia Was

myszka Ernestynka

Fot. ARC

Fot. ARC

CZWARTEK 26 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Przyjaciele z podwórka **9.00** Jedynkowe przedszkole **9.30** Lilli czarodziejka (s.) **10.00** Jak zostać ogrodnikiem **10.30** W-skersi **11.05** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Zagadki tamtych lat - Siedem rolek pożądania **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.15** Opole 2008 na bis **15.55** Moda na sukces (s.) **16.45** Celownik **17.00** Teleexpress **17.20** Temat dnia - rozmowa Jedynki **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Emiratów Arabskich **20.20** Letni dom (film kanad.) **21.55** Sprawa dla reportera **22.35** Bronisław Wildstein przedstawia **23.10** Śmiertelne dzieciństwo (film kopr.) **0.45** Łossskot! **1.15** „Moskiewska saga” (dok.).

TVP 2

7.25 Niezlomni **7.35** M jak miłość (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.50** Święta wojna ZOO **11.25** Flipper (s.) **12.15** Magnum (s.) **13.05** Dzika przyszłość - Wszechocean **13.35** Koło fortuny **14.10** M.A.S.H. (s.) **14.45** Złotopolscy (s.) **15.45** Dzieciaki górą **16.40** Cóрки McLeoda - Pułapki dorosłości **17.30** Kontakt **17.55** Kocham cię, Polsko - konkurs **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziecięciu **19.35** Wojciech Cejrowski bo-so przez świat **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **22.25** System 09 - Mniejszości **23.20** 997 (mag.) **23.50** Tunel śmierci (film kopr.) **1.25** Rytm to jest to.

TV KATOWICE

5.56 Info poranek **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.01** Gość poranka **8.15** Serwis info flesz **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Info poranek **9.09** Korespondent TVP o poranku **10.00** Gość poranka

LETNI DOM

Thriller, 95 minut, Kanada 2007
TVP 1, czwartek 26.03., godz. 20.20
Reżyseria: Jean-Claude Lord
Występują: Lindsay Price, David Haydn-Jones, Sadie LeBlanc, Niall Matter, Emma Stevens.
George Wickersham dowiadyuje się, że jego ojciec zmarł nagle w posiadłości na niewielkiej wyspie. Wkrótce mężczyzna udaje się tam z żoną Nikki. Poznają Petera Hughesa, który w ostatnich latach mieszkał z ojcem George'a. Ten traktuje Hughesa z wyraźną niechęcią. Na pogrzeb przyjeżdża też przyjaciółka Nikki, Margie, która jest oczarowana okolicą i starym domem. George, który wyjeżdża do Bostonu, pozwala jej zostać na wyspie z Margie. Ostrzega, że na posiadłości ciąży klątwa. Po powrocie George ulega wypadkowi.

KRÓL ARTUR

Przygodowy, 165 minut, USA/Irlandia 2004
Polsat, piątek 27.03., godz. 20.00
Reżyseria: Antoine Fuqua
Występują: Clive Owen, Ioan Gruffudd, Mads Mikkelsen, Joel Edgerton, Hugh Dancy, Ray Winstone, Ray Stevenson.
Twórcy filmu, opierając się na historycznych źródłach, przyjęli hipotezę, że pierwowzorem mitycznego króla Artura był żyjący w V wieku n.e. rzymski dowódca Lucius Artorius Castus. Artur i jego drużyna, doborowy oddział kawalerii znany jako Rycerze Okrągłego Stołu, przez długi czas wernie służą Rzymianom, choć sami Rzymianami się nie czują. Kiedy wreszcie po latach służby mogą wrócić do domów, zwierzchnicy zlecają im ostatnie zadanie. Trzeba wyprowadzić rodzinę cesarskiego dostojnika z terenów zajętych przez wojska saskie.

10.15 Biznes otwarcie dnia **11.15** Serwis kulturalny **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Biznes **16.45** Aktualności **16.50** Drogowy raport **17.00** Cud zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **18.00** Aktualności **18.45** Nasz reportaż **19.00** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.45** Narciarski weekend **19.55** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.15** Plus minus **0.00** Irackie szwadrony śmierci **0.51** Minęła 20-ta **1.39** Telekurier bliżej ciebie **2.22** Plus minus.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.10** Świat według Kiepskich (s.) **9.15** Rodzina zastępcza **10.25** Miodowe lata (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Gra wstępna (teleturniej) **13.00** Wzór (film USA) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Zwariowany świat Malcolma (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Ostry dyżur (film USA) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Moment prawdy **22.05** Tylko miłość (s.) **1.05** Threshold - strategia przetrwania **2.05** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Moja najmiłsza żona (film USA) **10.30** Śpiewanie w Grandzie **11.10** Program rozrywkowy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Diagnoza **13.45** Dotyk anioła (s.) **14.35** Potyczki Amy (s.) **15.20** Punkva (cykl dok.) **15.40** Złote rączki **16.00** Meduza (lista przeb.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać – to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Hercules Poirot: Śmierć dentysty (film br.) **21.50** Talk show M. Jílkovej **22.40** Poker (mag.) **23.10** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.15** Deadwood (s.) **0.05** Na moll (pr. muz.) **0.50** Dotyk anioła (s.) **1.35** Hotel Babylon (s.) **2.30** Piątka w Pomarańczy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas **9.25** Nie poddawaj się **9.45** Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **10.35** Szlakiem gwiazd **11.00** Związki partnerskie, czyli podręcznik przeżycia (pr. cykl.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Labirynt (pr. dla dzieci) **13.15** O zaczarowanym wężu (bajka) **14.10** Mój punkt widzenia (s. dok.) **14.30** Interpelacje poselskie **16.00** Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) **16.30** Gdzie pieniądze pomagają **16.40** Wiadomości w języku migowym **16.50** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **19.35** Game Page (mag.) **20.00** Upał w Czechach (dok.) **21.00** Historie.eu **21.55** Zadeptane projekty (cykl dok.) **22.15** Otrzymał w ramach restytucji (cykl dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Berlin, plac Aleksandra (s.) **0.35** Miłośnicy kina, łącznie się! (dok.) **2.15** Wręczenie Nagród A. Radoka 2008.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zorro: Miecz i róża (s.) **9.25** Tajemnice wulkanu (s.) **11.05** Jaś Fasola (s.) **11.35** Dowody zbrodni (s.) **12.30** Detektyw Monk (s.) **13.15** Lenssen i spółka (s.) **13.45** Świat według Bundych (s.) **14.15** Kobra 11 (s.) **15.10** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Las Vegas: Casino (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.20** Druga szansa **22.10** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **23.05** Huragan (film USA) **0.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **1.55** Na własne oczy.

PRIMA

6.35 Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.00** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.25** Will & Grace (s.) **7.55** Przyjaciele (s.) **8.25** M.A.S.H. (s.) **8.55** Renegat (s.) **9.55** Prawo i porządek (s.) **10.55** To morderstwo, napisała (s.) **11.55** Jordan (s.) **12.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.25** Will & Grace (s.) **13.55** Czarodziejki (s.) **14.50** Medium (s.) **15.50** Czas zrozumienia (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Magazyn o czeskiej gastronomii **22.25** Chirurdzy (s.) **23.25** Kości (s.) **0.20** Morderstwa w Kitzbuhel (s.) **1.15** Zadzwoń do jasnowidza **2.55** W imię prawa (s.).

PIĄTEK 27 MARCA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Serial dla dzieci **8.50** Moliki książkowe **9.00** Kingsajz **11.05** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.05** Najbardziej lubię grać **14.30** Sztuka reżyserii - Interpretacje **15.00** Wiadomości **15.15** Hannah Montana **15.40** Śmiechu warto **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Temat dnia rozmowa Jedynki **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Mistrzostwa Świata - Rajd Emiratów Arabskich **20.20** Crusoe (film kopr.) **21.15** Pole rażenia (film USA) **23.05** Pod osłoną nocy (film USA) **23.55** Detoks (film kopr.) **1.30** Bez pardonu.

TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) **6.25** Globert przedstawia niezwykły świat natury **6.50** Dziwne przygody koziołka

Matołka (dla dzieci) **7.40** M jak miłość (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.50** Jankeska na dworze króla Artura (film USA) **12.35** Pucuł i Grzechu **12.40** Dzika przyszłość - Pustynne cmentarzysko **13.10** Koło fortuny **13.45** M.A.S.H. (s.) **14.15** Rajske klimaty **14.50** Talki z resztą **15.30** Tak to leciało! **16.25** Uważaj na kioskarka **16.55** Kabaretowy Klub Kanapowy **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Dzieciaki górą **20.00** Kocham cię, Polsko - Rozgrzewka **20.10** Na dobre i na złe **21.10** Kocham cię, Polsko **22.35** Hit Generator **23.40** Duma i uprzedzenie (film kopr.) **1.30** Sposób na bezsenność (film USA) **2.55** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

5.56 Info poranek **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.01** Gość poranka **8.35** Info poranek **8.45** Tygodnik regionalny **9.09** Korespondent TVP o poranku **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.15** Serwis kulturalny **12.15** Biznes **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.15** Biznes **16.45** Aktualności **16.50** Informator KSM **17.00** Gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy Bytom **18.00** Aktualności **18.45** Narciarski weekend **18.55** Tygodnik regionalny **19.10** Boję się tylko Pana Boga **19.30** Mam świetną pracę **19.45** TV Katowice poleca **20.10** Forum **21.07** Telekurier bliżej ciebie **22.15** Plus minus **0.00** Talibowie odrodzenie **0.53** Forum.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Świat według Kiepskich (s.) **9.25** Rodzina zastępcza (s.) **10.25** Miodowe lata **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Najśmieszniejsze momenty świata **13.00** Wzór **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Zwariowany świat Malcolma (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.30** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.00** Ostry dyżur **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Król Artur (film kopr.) **22.45** Blair Witch Project **0.35** Nasza Ameryka (film kopr.) **2.40** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Sprawa zakochanego bratanka (film TV) **9.30** I macie nas dziewczyny w garści (film TV) **10.25** Magazyn muzyki dętej **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Poradnik zdrowotny **13.40** Dotyk anioła (s.) **14.35** Hau! (s.) **15.00** Tom (s. anim.) **15.25** Tajemnica zamku Czarna Róża (s.) **15.50** Świat Elmo (s. anim.) **16.05** Długa podróż do domu (s. anim.) **16.30** Labirynt **17.00** Za szkołę (kwiz) **17.30** Gusta i guściki (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Białe owce (pr. publ.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) **20.55** 13 komnata K. Janečkovéj **21.30** Talk show Jana Krausa **22.15** Seks w wielkim mieście (s.) **22.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **23.05** Tank Girl (film USA) **0.45** Dotyk anioła (s.) **1.30** Wszystko party (talk show) **2.15** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Eksperyment **10.05** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.35** Antonín Kratochvíl (dok.) **11.05** Pod pokrywką (mag.) **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać – to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Ten nasz czeski cha-

rakter **13.10** Meduza (pr. muz.) **13.35** Złote rączki **13.55** Była sobie planeta (cykl dok.) **14.25** Sportowcy świata: Lillehammer 1994 (cykl dok.) **15.25** Europa dziś (mag.) **15.55** Kawałek drewna z drzewa (cykl dok.) **16.10** Witamy w Tate Modern Gallery (s. dok.) **16.15** Rodzina i ja (mag.) **16.40** Wiadomości w języku migowym **16.50** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **19.30** Hau! (s.) **20.00** Cudowna planeta: Planeta ludzi (cykl dok.) **20.55** Czech Grand Design (transmisja wręczenia nagród) **22.00** Jak to, mucha nie jest moją siostrą? (film anim.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Technicy-magicy (s.) **23.35** TV Bonsai... z Marthą Issovą **23.55** Gorodok **0.20** Kobiety Karty 77 (cykl dok.) **0.35** Drugi obieg (cykl dok.) **1.35** Duke Ellington! (koncert) **2.10** Upał w Czechach (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Zorro: Miecz i róża (s.) **9.25** Julie Lescaut (s.) **11.30** Dowody zbrodni (s.) **12.25** Detektyw Monk (s.) **13.15** Lenssen i spółka (s.) **13.45** Świat według Bundych (s.) **14.15** Kobra 11 (s.) **15.10** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Las Vegas: Casino (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** W 80 dni dookoła świata (film kopr.) **22.25** Bestie z morza III: Megalodon (film kopr.) **0.05** Podniebny dramat (film USA) **2.00** Nie ufaj obcym (film USA).

PRIMA

6.35 Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.00** Oggy i karaluchy (s. anim.) **7.25** Will & Grace (s.) **7.55** Przyjaciele (s.) **8.25** M.A.S.H. (s.) **8.55** Renegat (s.) **9.55** Prawo i porządek (s.) **10.55** To morderstwo, napisała (s.) **11.55** Jordan (s.) **12.55** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.25** Will & Grace (s.) **13.55** Czarodziejki (s.) **14.50** Medium (s.) **15.50** Rapy miłości (film niem.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz show) **18.55** Wiadomości, sport **19.30** Przyjaciele (s.) **19.55** Prognoza pogody **20.00** Nie lekceważyć blondynek! (kwiz show) **21.20** Miłosna zagrywka (film USA-niem.) **23.35** Matrix (film USA-austral.) **2.05** Zadzwoń do jasnowidza.

BLAIR WITCH PROJECT

Horror, 110 minut, USA 1999
Polsat, piątek 27.03., godz. 22.45
Reżyseria: Daniel Myrick, Eduardo Sanchez
Występują: Heather Donahue, Michael Williams, Joshua Leonard, Bob Griffin, Jim King, Sandra Sanchez, Ed Swanson.
21 października 1994, Heather Donahue, Joshua Leonard i Michael Williams wybrali się do lasu Black Hills w Maryland z zamiarem nakręcenia dokumentu o miejscowej legendzie – wiedźmie z Blair. Cała grupa przepadła bez wieści. Rok później natrafiono na ich ślad – porzuconą taśmę filmową. „Blair Witch Project” jest tym co po sobie pozostawili. Dokumentuje wstrząsającą, pięciodniową wędrówkę filmowców przez las Black Hills i obrazuje wszystkie przerażające wydarzenia, które doprowadziły do ich zniknięcia.

WSPOMNIENIA

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dnia 27 marca mija 5. bolesna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. inż. EMILA HILI

z Orłowej-Lutyni. Dnia 10 lipca minie 19. rocznica przedwczesnego odejścia Jego Córki

śp. HALINY HILA-ŠVANDELIK

Prosimy tych, którzy zachowali Ich w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień. Proszą najbliżsi. GL-151

Dzisiaj obchodziłaby swe 100. urodziny

śp. HELENA CHLEBIK

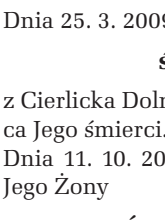
z domu Obracaj z Lesznej Dolnej. O chwilę wspomnień proszą wnuczka i wnuk z rodzinami. GL-175

Dnia 27. 3. 2009 mija 15. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. ANDRZEJA WACŁAWIKA

z Cz. Cieszyna. O chwilę wspomnień proszą żona i syn z rodziną. GL-187

Dnia 25. 3. 2009 przypadła 100. rocznica urodzin

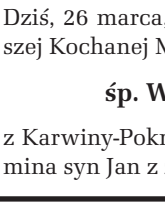
śp. EMILA FUKAŁY

z Cierlicka Dolnego, zaś 17. 4. 2009 minie 37. rocznica Jego śmierci.

Dnia 11. 10. 2008 przypadła 100. rocznica urodzin Jego Żony

śp. AMALII FUKAŁOWEJ

z Cierlicka Dolnego, zaś 4. 1. 2009 minęła 21. rocznica Jej śmierci. Wszystkich, którzy Ich znali i pamiętają, o chwilę spokoju i cichej zadumy proszą córka Lidka i 8 wnuków z rodzinami. GL-186

Dzisiaj, 26 marca, mija dziesiąta rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Babci, Prababci

śp. WALERII KUBANKOWEJ

z Karwiny-Pokroku. Z miłością i szacunkiem wspomina syn Jan z żoną i rodziną. GL-159

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Pekło s princenou (26, 27, godz. 15.30, 17.45); Underworld – Bunt Lykanów (26, 27, godz. 20.00); **KARWINA – Ex:** Babička (26, 27, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Artur i Minimki (26, 27, godz. 15.30); Underworld – Bunt Lykanów (26, 27, godz. 17.45); **TRZYNIEC – Kosmos:** Droga do szczęścia (26, 27, godz. 17.30); Tajne przez poufne (26, 27, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Sztuczki (27, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Wyspa Dinozaura 2 (26, godz. 14.30, 16.15); Wyznania zakupoholiczki (26, godz. 18.00); Cziłała z Beverly Hills (27, godz. 15.00); Włatcy móch, ćmoki, czopki i mondzioły (27, godz. 16.45, 18.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza na diashow pt. „Jesień na Syberii czyli Sajany, Bajkał 2008” grupy turystycznej Gorole, 27. 3. o godz. 18.00 do salki Koła przy ul. Fabrycznej 23. Zostaną również podane informacje dotyczące majowej wycieczki. **HAWIERZÓW – Wspólnota-Coexistencia** zaprasza 30. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO Hawierzów-Błędowice na zebranie Grupy Gminnej Wspólnoty w Hawierzowie. **JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO**

zaprasza na prelekcję „O kulturze starożytnych Majów” 27. 3. o godz. 17.00 do sali Domu PZKO. Inż.

Zbyszek Sikora opowie o swojej podróży do Meksyku i Gwatemali. **LIGOTKA KAMERALNA – Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz”** i zbór ŚKEAW zapraszają 28. 3. o godz. 16.00 na Koncert Wielkanocny do kościoła ewangelickiego. W programie wystąpi towarzystwo śpiewacze i orkiestra Silesian Echo z Bystrzycy i Gródka.

KARWINA-STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza 28. 3. o godz. 17.00 na multimedialną projekcję – diashow pt. „Jesień na Syberii czyli Sajany, Bajkał 2008” do Domu PZKO. **MIEDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY ZG PZKO** – zaprasza 2. 4. o godz. 17.00 (uwaga zmiana godziny!) do auli gimnazjum w Cz. Cieszynie na wykład Bohdana Kowali „Konstytucja 3 Maja”.

TRZYNIEC-OSIEDLE – zaprasza 28. 3. o godz. 17.00 na koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu grupy klezmerskiej Simcha do Domu PZKO na Tarasie. Wstępne dobrowolne.

TRZYNIEC-KANADA – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę robót ręcznych 28. 3. i 29. 3. w godz. 10-17 do Domu PZKO. Prezentowane będą różne techniki na stolikach tematycznych z możliwością nabycia eksponatów. Bufet zapewniony. **STONAWA – Polskie przedszkole** zaprasza rodziców z dziećmi na Dni Otwarte Przedszkola w dniach 1-3. 4. w godz. 9-16.

▲ **MK PZKO** zaprasza na amatorski turniej siatkówki o puchar starosty w sobotę 28. 3. o godz. 14.00 do nowej hali sportowej w Stonawie.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabaw-

Zapraszamy do nowo otwartego Centrum Ogrodniczo-Paszowego w Zebrzydowicach, ul. Orzeszkowej 20 (koło Piekarni GS), Polska **Oferujemy szeroką gamę towarów, niskie ceny, wysoką jakość towarów.** Centrum otwarte: po-pt: 8-16, sobota: 8-13, tel. +48 33 852 1596.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 25. 3. 2009

Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada		
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,167	0,170	0,164	0,170
EUR	4,500	4,580	4,500	4,630
USD	3,280	3,360	3,320	3,470
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno	sprzedaż		
PZL	5,840	6,140		
EUR	26,471	27,829		
USD	19,646	20,654		(dc)

Od polszczyzny do krzyżówki

Polonistka Uniwersytetu Ostrawskiego zaprasza w piątek o godz. 9.15 na Studencką Konferencję Naukową. Studenci będą debatować m.in. na temat roli języka i kultury polskiej na Zaolziu na przykładzie Jan Kubisza (Nela Gryczová), o polskim szkolnictwie na Zaolziu (Krystyna Kaleta) oraz polskim szkolnictwie na Litwie, jego stanie obecnym i perspektywach (Jiří Šimon). Studenci będą też rozmawiać o pier-

szych polskich czasopismach na Śląsku Cieszyńskim (Monika Galbová i Teresa Ondrusz), zapoznając zebranych z polskim nazewnictwem na cmentarzach ostrawskich (Barbara Sikora). Będą też mówić o ludowej wizji świata i człowieka (Lydie Zaliszová), zespołach folklorystycznych i ich funkcjach (Beata Bednářová), a także o tym, jak buduje się... krzyżówkę panoramiczną (Radka Poljaková). (mro)

Otworzą Muzeum Protestantyzmu

W niedzielę w ewangelickim Kościele Jezusowym w Cieszynie otwarte zostanie Muzeum Protestantyzmu. Poza cennymi książkami czy zeszytami uczniów sprzed stuleci, znajdują się tu m.in. fotel, na którym siedział w 1906 roku cesarz Franciszek Józef, oraz szpic laski, którą w 1709 roku zatknał hrabia Zinzendorf jako znak zgody na budowę kościoła Jezusowego. W trakcie nabożeństwa o godz. 10.00 historyk Maciej Oczkowski wygłosi okolicznościowy referat, po nabożeństwie nastąpi uroczyste otwarcie muzeum. Od 15 maja w muzeum otwarta będzie wystawa „300 lat Kościoła Jezusowego”. Z kolei 21 i 22 maja odbędzie się w Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie sesja naukowa: „300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim”. 23 maja będzie miało miejsce widowisko historyczne na Wzgórzu Zamkowym, upamiętniające przybycie do Cieszyna wysłannika cesarskiego, hrabiego Zinzendorfa i jego spotkanie ze szlachtą polską. 24 maja odbędą się uroczyste nabożeństwa w Kościele Jezusowym i na placu Kościelnym w Cieszynie, upamiętniające 300-lecie Kościoła Jezusowego, z udziałem biskupów z Austrii, Czech, Polski, Słowacji, Szwecji i Węgier.

(Gazetacodzienna.pl)

Beskid Śląski witał wiosnę

Chociaż pogoda za oknami wciąż jeszcze zimowa, PTTS Beskid Śląski witał już wiosnę. Jak zwykle – na turystycznym szlaku. W sobotę ponad 200 turystów z Beskidu pomimo mrozu udało się na Girową. Wraz z nimi wybrała się w góry konsul ds. Polonii i kultury Agnieszka Fedorów-Skupień oraz grupy przyjaciół z PTTK w Żywcu i Klubu Sło-

wackich Turystów w Czadcy. Wiosnę przywitano w schronisku na Studzienicznym bukiecikiem przebiśniegów i wierszami Anny Kantora oraz hymnem Beskidu – „Szumi jawor...”. Dodajmy, że organizatorem wycieczki był Bronisław Schulhauser, a „beskidowcy” zapełnili po brzegi także schroniska na Girowej i na Polance. (kor)

nie, Rynek Masaryka 10: do 29. 3. „Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. ▲ **MUZEUM TECHNIKI w Piętaldzie, K muzeu 89:** do 27. 9. wystawa pt. „Ukryta przyroda w górniczym kraju”. Stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. ▲ **SALA WYSTAW w Jabłonko-**

wie, Rynek Mariacki 14: 26. 3. o godz. 17.00 wernisaż wystawy „Bez nás si ani neškrtnete”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. ▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** do 20. 9. wystawa „Za pověstmi těšínského kraje”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Sala Wystaw czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ROZMOWA Z KARLEM KULĄ, LEGENDĄ BANIKA OSTRAWA

Szykuje się na mecz eliminacyjny

Karel Kula piłce nożnej poświęcił sporo wolnego czasu, ale opłacało się. Do dziś jest ikoną Banika Ostrawa, dla którego w latach 80. strzelał jedną bramkę za drugą.

Obecnie służy swoim doświadczeniem jako asystent trenera Karla Večeřy w pierwszoligowym zespole Banika, poza tym jest też członkiem przedstawicielstwa miejskiego w Czeskim Cieszynie. Właśnie jego wizja pracy z młodzieżą w tym mieście, udane próby zachęcania młodych ludzi do uprawiania sportu, wydają się niezwykle interesujące. Ale oczywiście na wstępie rozmowy nie mogłem nie zapytać o to, w czym upatruje przyczyn ostatnich słabych występów Banika Ostrawa.

Czy ma pan z trenerem Večeřą receptę na wyjście Banika z impasu? Nie sądzę, by ostatni, przegrany mecz z Marilą był wyłącznie wypadkiem przy pracy...

Mam nadzieję, że był to nasz ostatni tak kiepski występ w tym sezonie. Zwłaszcza w defensywie zagraлиś bardzo słabo. Wymówki, że w rewanżowej rundzie jeszcze nigdy nie zagrałiś w najsilniejszym składzie, kibiców chyba nie przekonują. Widzą, że tracimy punkty z takimi drużynami, jak Marila Przybram, w dodatku w głupi sposób, po błędach stoperów. Przypomnę, że w przerwie zimowej straciliś najlepszego strzelca, Václava Svěrkoša, jak również Tomáša Galáskę, który był filarem defensywy. W ostatniej kolejce w dodatku nie mogli zagrać Aleš Neuwirth i Tomáš Marek, kontuzja uniemożliwiła grę Davidovi Štrihavce. To są fakty, ale dobry zespół musi posiadać też dobrych dublerów. Inni faworyci też nie są w błyskotliwej formie, w odróżnieniu od nas potrafią jednak strzelić jednego gola i przesądzić o zwycięstwie, tak jak chociażby Slavia Praga. Przede wszystkim musi dojść do poprawy w ataku i w obronie.

Wiosną na prawej obronie regularnie gręwa młody Jan Zawada, który swoje pierwsze kroki jako piłkarz stawiał w Jablonkowie. Czym konkretnie przekonał do siebie trenerów?

Zawada posiada duży talent i warto go rozwijać w pierwszej lidze. Definitywnie przekonał nas podczas zgrupowania w Turcji. Pokazał, że wiele umie. Potrafi wyprowadzić akcję ofensywną, wspomóc partnerów z linii pomocy, a to przecież umiejętności, które musi posiadać każdy nowoczesny obrońca. Na pewno nie jest mu łatwo, tym bardziej że chcemy grać o najwyższe cele. To jednak inteligentny chłopak i z każdym kolejnym meczem będzie nabierał większej pewności siebie. Podobnie było kiedyś z Radimem Řezníkiem,

Karel Kula wręcza puchar zwycięskiej drużynie w turnieju McDonald's Cup.

który niestety wciąż znajduje się w fazie rehabilitacji po kontuzji.

Na Bazalach pracuje pan jako asystent trenera Večeřy, poza tym, jest pan też bardzo aktywny w czesko-cieszyńskim ratuszu. Co konkretnie należy do pana obowiązków?

Chcemy w Czeskim Cieszynie zachęcić młodzież do uprawiania sportu, przyciągnąć jak najwięcej dziewcząt i chłopców na boiska. Uważam, że warto się poświęcić realizacji tej idei, gdyż bez młodych talentów sport w tym mieście jeździ na boczny tor. Chcemy konkurować z takimi miastami, jak Trzyniec i Hawierzów. Wielu rodziców woli widzieć swoje pociechy na bo-

isku, aniżeli w pubach lub przy komputerze. Dla mnie piłka nożna była w młodości wszystkim, ale obecna młodzież ma tyle możliwości spędzenia wolnego czasu, że nierzadko wybiera te najgorsze, jak narkotyki i alkohol. Liczymy na to, że jeszcze w tym roku rozpoczniemy w mieście budowę nowego, pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej, ze sztuczną trawą trzeciej generacji i atestem FIFA. Na obiekcie tym wyrosnie też bieżnia lekkoatletyczna, bo przecież nie każdy lubi futbol. Boisko stać będzie przy ulicy Frydeckiej.

Czyli skończą się dojazdy piłkarzy do sąsiedniej Ropicy oraz treningi na sztucznych płytach przy ul. Ostrawskiej i na Brandysie?

Rodzice z pewnością skwitują to z zadowoleniem. Dojazd do Ropicy był dla wielu dużym utrudnieniem, spory ruch samochodów w tym miejscu w dodatku stwarzał też dla dzieci dodatkowe zagrożenie. Te problemy znikną wraz z nowym boiskiem. Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, budowa obiektu potrwa nie dłużej niż dwanaście miesięcy. Obecnie czekamy na wyniki przetargu. Wiele osób pytało mnie, co to takiego nawierzchnia trzeciej generacji. Chciałbym więc zapewnić wszystkich, że chodzi o sztuczną trawę, na której futbol jest czystą przyjemnością. Dzieci nie będą skarżyły się na bóle kolan, które niestety towarzyszą wielu amatorom sportu biegającym po pseudoboiskach.

W pierwszej lidze szykuje się teraz krótka przerwa. Jakie są więc pana plany na najbliższe dni? Czy będą to chwile bez futbolu?

Niezupełnie, bo szykuje się na mecz eliminacyjny Czechy – Słowacja. Grupa eliminacyjna, w której oprócz reprezentacji Czech i Słowacji walczą też Polska, to dla mnie rzecz naprawdę frapująca. Jako kibic zamieszkały w Czeskim Cieszynie życzę awansu do mundialu 2010 reprezentacji Polski, oczywiście wraz z Czechami. Polacy zaliczyli świetny mecz w Chorzowie, gdzie my, Czesi, mieliśmy niewiele do powiedzenia. Wprawdzie w tabeli prowadzą Słowacy, ale to jeszcze nie koniec eliminacji.

JANUSZ BITTMAR

Praca z młodzieżą przynosi efekty

To, co nie udało się w tym sezonie seniorskiej drużynie HC Stalownicy Trzyniec, a więc zdobyć medal w rozgrywkach ekstraklasy, powiodło się młodym hokeistom kadry juniorów tego klubu. Pod Jaworowym nie milkną echa zaciętej finałowej serii pomiędzy Trzyniecem a Witkowicami. Ze złota radowali się juniorzy z Ostrawy, którzy w decydującym meczu zwyciężyli 4:2, ale młodzi trzyńczanie też nie mają się czego wstydzić. Praca z młodzieżą w tym klubie przynosi efekty.

Rozgrywki O₂ ekstraklasy juniorów są dla wielu hokeistów ostatnim przystankiem przed występami w ekstraklasie. W kadrach Trzyńca i Witkovic znalazło się też kilku zawodników, którzy w tym sezonie zaliczyli już grę w elitarnej czeskiej lidze. Trzyńccy trenerzy Břetislav Kopřiva z Dušanem Adamčíkem wystawili do playoffs bardzo silną drużynę. Kopřiva, który dołączył do zespołu dopiero podczas ćwierćfinałów ze Zlinem, może sezon podsumowywać z podniesionym czołem. – Chciałem pomóc trenerowi Adamčíkowi, z młodzieżą pracuję w tym klubie od wielu lat i chyba mogę służyć doświadczeniem – dodał Kopřiva, który od nowego sezonu po-

winien wrócić do „A” kadry, którą jako główny trener poprowadzi Pavel Marek. – W dalszym ciągu będę jednak miał kontakt z tym, co dzieje się w młodzieżowych reprezentacjach naszego klubu. Kadry seniorów i juniorów ściśle ze sobą współpracują – podkreślił Kopřiva. W sezonie 2009/2010 obowiązki głównego szkoleniowca juniorów pełnić będzie Jiří Juřík.

W Trzyńcu nie kryją się z zamiarem wykorzystywania na większą

skalę młodych graczy w meczach ekstraklasy seniorów. W hokeju nie ma jednak taryfy ulgowej. Jeżeli młody chłopak otrzyma szansę gry w ekstraklidze, to musi przekonać do siebie trenera zaraz w pierwszym meczu, bo potem może być już za późno. Potwierdza to także Břetislav Kopřiva, który w swojej karierze trenował wielu utalentowanych hokeistów, nie wszyscy jednak potrafili przebić się wśród seniorów. – Szczęście idzie tu w parze z odwa-

gą. Wystarczy jeden strzelony gol i kariera stoi otworem. Tak było w zeszłym roku w przypadku 18-letniego Tomáša Kundrátkę, który nie zmarnował swojej szansy i po dobrej grze w seniorskim zespole Trzyńca oraz reprezentacji RC podpisał trzyletni kontrakt z klubem New York Rangers. – W srebrnej drużynie też mamy wielu utalentowanych zawodników, zobaczymy, który z nich przebieje się latem na stałe do pierwszego składu klubu. (jb)

Srebrni juniorzy HC Stalownicy Trzyniec. Pierwszy z lewej trener Dušan Adamčík, pierwszy z prawej Břetislav Kopřiva.

W SKRÓCIE

■ KADROWICZE TRENOWALI W KOMPLECIE. Wczorajszy trening polskich piłkarzy we Wronkach odbył się bez przeszkód, zawodnikom towarzyszyła słoneczna pogoda. Kadra Leo Beenhakke- ra trenowała w komplecie. Przed sobotnim meczem z Irlandią Północną z polskiego obozu nadchodzą same pozytywne wieści. W zajęciach uczestniczyli też narzekający na drobne urazy: Ireneusz Jeleń, Bartosz Bosacki i Jakub Błaszczykowski. Na dziś nie zaplanowano żadnych treningów, piłkarze otrzymali dzień wolny.

■ KOWALCZYK MISTRZYNIĄ POLSKI. Justyna Kowalczyk została mistrzynią Polski w biegu na 15 kilometrów. Dwukrotna mistrzyni świata, triumfatorka Pucharu Świata była bezkonkurencyjna w rozgrywanych w Jakuszykach zawodach. Drugie miejsce w biegu zajęła Sylwia Jaśkowiec (AZS AWF Katowice), a trzecia była Paulina Maciuszek (LKS Poroniec Poronin). Wśród mężczyzn bieg na 30 km wygrał Maciej Kreczmer (LKS Poroniec Poronin). Drugie miejsce zajął Janusz Krężelok (AZS AWF Katowice), a trzecie Mariusz Michałek (AZS AWF Katowice).

■ KARWINA W PÓŁFINALE PUCHARU RC. Piłkarze ręczni Banika Karwina awansowali do półfinału Puchar RC, wygrywając we wtorek na wyjeździe 37:25 z ekipą Bystrzycy pod Hostynem. Wczoraj (po zamknięciu tego numeru) o przepustkę do półfinału walczyła z Duklą Praga także kadra juniorów Banika Karwina.

■ NH OSTRAWA BLIŻEJ PLAY-OFFS. Koszykarze NH Ostrawy, w barwach których występują też Polacy Artur Mielczarek i Kordian Korytek, pokonali w 39. kolejce Mattoni NBL na własnym parkiecie USK Praga 89:67, umacniając swoje szanse na awans do playoffs. Punkty dla gospodarzy zdobyli: Bohačík 19, Arnold 17,... Mielczarek 6. Ostrawianie z dorobkiem 51 pkt. plasują się na czwartej pozycji w tabeli. Prowadzi Nymburk (67 pkt.). (jb)

Powalczą o puchar wójta

Turniej drużyn pezetkaowskich w siatkówce „O puchar wójta gminy Stonawa” odbędzie się po raz pierwszy w nowej hali sportowej w Stonawie, już w najbliższą sobotę. Do wczoraj zgłosiło się sześć ekip – dwie z Karwiny, z Czeskiego Cieszyna, Kościelca, Suchej i Stonawy. – Chcemy stworzyć nową tradycję turnieju dla amatorskich drużyn związanych z PZKO, trochę na wzór bystrzyckiego memoriału im. Menšíka, ale na bardziej amatorskim poziomie – poinformował „Głos” organizator Bogdan Kokotek. Władze Stonawy poszły na rękę organizatorom, udostępniając za darmo halę oraz fundując nagrody.

– Nowa hala w Stonawie się sprawdza, korzystają z niej nie tylko miejscowi obywatele, ale również drużyny sportowe oraz organizacje społeczne z szerokiej okolicy. To dobrze, bo takie miejsce ma tętnić życiem – uważa wójt Stonawy, Andrzej Feber. Przed dwoma tygodniami pezetkaowcy zmagali się w innej konkurencji, slalomie gigantycznym na stoku w Mostach koło Jabłonkowa.

(jb)